

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmannarevision

Falu kommun inklusive utvalda bolag

KPMG AB

2019-05-10

Antal sidor 14

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Kommunen	5
3.2	LUFAB	8
3.3	Falu Energi & Vatten AB och Falu Elnät AB	10
3.4	KopparStaden AB	13

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmannarevision

2019-05-10

1 Sammanfattning

Vi har av Falu kommuns revisorer samt lekmannarevisorerna i utvalda bolag¹ haft i uppdrag att analysera och granska betalningar som gjorts med underlag av leverantörsdata. Revisorerna uteslöt inte i sin risk- och väsentlighetsanalys att allmänt bedömt oseriösa leverantörer² av varor och tjänster betalats under 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Syftet med granskningen har varit att besvara följande revisionsfrågor.

- Finns det i kommunens och i bolagens leverantörsregister näringsdrivande leverantörer registrerade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa?
- Är eventuellt förekommande oseriösa leverantörer identifierade som sådana?
- Har oseriösa leverantörer betalats?
- Vilka externa tjänster köper kommunen/bolagen för att undvika att oseriösa leverantörer betalas och på vilket sätt används köpt information?
- I vilken omfattning och hur har leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts i internkontrollarbetet?

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte **omfattande kommunen och alla utvalda bolag** är:

- Leverantörer som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa finns i alla granskade leverantörsregister. De är inte särskilt markerade som sådana men ingen av dem har nettomässigt betalats under 2018.
- Förändringar av leverantörens gironummer, associationsform och status³ fångas inte alltid av ekonomienheternas nuvarande rutiner vilket innebär att leverantörsidentiteten i leverantörsregistret över tid inte alltid i alla delar är korrekt registrerad.
- Vi noterar att felaktiga (tekniskt och logiskt) eller ofullständiga registreringsnummer⁴ kan registreras. Det innebär att det kan råda tvekan om det är korrekt registreringsnummer eller hos Bolagsverket registrerad firma som är registrerat i leverantörsregistret.
- Inom avgränsningen för denna granskning arbetar inte ekonomiansvariga aktivt med leverantörsregistret som underlag i sin internkontroll.

¹ KopparStaden AB, Falu Energi & Vatten AB, Falu Elnät AB, samt Lugnet i Falun AB (LUFAB)

² Vi använder i denna granskning begreppet oseriösa leverantörer om sådana som förekommer på Svensk Handels varningslista och Förenade Bolags varningslista. Oseriös i någon omfattning betraktas även näringsdrivande leverantörer som enligt Skatteverket inte är korrekt registrerade för F- eller FA-skatt, mervärdesskatt och som arbetsgivare.

³ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

⁴ Ett registreringsnummer ska vara ett tekniskt och logiskt korrekt nummer så som ett organisationsnummer, personnummer eller ett annat svenskt registreringsnummer som godkänns av Skatteverket.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse att:

- Säkerställa en otvetydig identifiering av alla sina betalningsmottagare.
- Utveckla och införa registervårdsrutiner för att över tid säkerställa kännedom om betalningsmottagarnas status⁵ samt att de i tillämplig omfattning är registrerade för F-skatt och mervärdesskatt samt som arbetsgivare.
- Med underlag av korrekta registreringsnummer har alla ekonomienheterna möjlighet att enkelt och effektivt löpande identifiera alla oseriösa leverantörer inte endast de som förekommer på varningslistor. En metod att undersöka nyttan av är Skatteverkets tjänst för statliga och kommunala myndigheter, **”Förfrågan företagsuppgifter – utlämnande av offentliga uppgifter om företag”**. Metoden är i princip gratis och lämplig att använda för registervårdande insatser likaväl som en internkontrollåtgärd.

⁵ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmannarevision

2019-05-10

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Falu kommuns revisorer samt lekmannarevisorerna i utvalda bolag haft i uppdrag att analysera och granska betalningar som gjorts med underlag av leverantörsfakturor. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Under oktober 2018 visade Sveriges Television (SVT) ett reportage från redaktionen för programmet Uppdrag granskning som visade *"att bluffakturor från oseriösa företag kostat skattebetalarna 88 miljoner kronor på fem år."* Reportaget framkallade en reaktion från SKL⁶: s chefsekonom som uttryckte: *"Det finns en statlig undersökning som tittade på det här, och de kunde konstatera att 96 procent av alla de bluffakturor som kommer till kommunerna de betalas inte."* På SVT: s site⁷ redovisades flera skäl till att undersökningen inte utförts på ett sätt som gjorde det möjligt dra den slutsats chefskonomen gjorde. I den offentliga debatten råder det därmed en osäkerhet om sakförhållandena. Det är rimligen en osäkerhet som inte ska finnas i kommunen eller i de kommunala bolagen.

Revisorerna utslöt inte risk för att allmänt bedömt oseriösa leverantörer⁸ av varor och tjänster betalats. I sin riskanalys kom revisorerna fram till att följande ska granskas:

- Kommunens/Bolagens rutiner som omgärdar betalningar så att risken för betalning till oseriösa leverantörer undviks eller minimeras.
- I vilken omfattning och på vilket sätt kommunen använder externt inköpta tjänster för att undvika eller minimera risken för att oseriösa leverantörer betalas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen har syftat till att konstatera om kommunen och/eller bolagen har betalat oseriösa leverantörer och om de rutiner och metoder som används är ändamålsenliga för att undvika att detta sker.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Finns det i kommunens och i bolagens leverantörsregister näringsdrivande leverantörer registrerade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa?
- Är eventuellt förekommande oseriösa leverantörer identifierade som sådana?
- Har oseriösa leverantörer betalats?

⁶ SKL, Sveriges kommuner och landsting. SKL:s uppgift som arbetsgivar- och intresseorganisation är att stödja och bidra till att utveckla kommuner, landsting och regioners verksamhet.

⁷ <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/staffan-floren-sandberg-att-de-lyckats-fa-igenom-fakturorna-ar-lite-av-en-gata>

⁸ Vi använder i denna granskning begreppet oseriösa leverantörer om sådana som förekommer på Svensk Handels varningslista och Förenade Bolags varningslista. Oseriös i någon omfattning betraktas även näringsdrivande leverantörer som enligt Skatteverket inte är korrekt registrerade för F- eller FA-skatt, mervärdesskatt och som arbetsgivare.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

- Vilka externa tjänster köper kommunen/bolagen för att undvika att oseriösa leverantörer betalas och på vilket sätt används köpt information?
- I vilken omfattning och hur har leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts i internkontrollarbetet?

Granskningen omfattar kommunen samt de kommunala bolagen KopparStaden AB, Falu Energi & Vatten AB, Falu Elnät AB, samt LUFAB⁹. Granskningsperioden har varit kalenderåret 2018.

2.2 Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom analys av leverantörsregister och leverantörsbetalningar, dokumentstudier samt intervjuer/avstämningar med berörda tjänstemän.

Granskningen är utförd av Lars Anteskog, revisor under ledning av Magnus Larsson, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomicheferna på Falu Energi & Vatten AB/Falu Elnät AB och KopparStaden AB. Kommunens del är kontrollerad av administrativ chef. På LUFAB har ekonomiansvarig utfört kontrollen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Kommunen

Följande iakttagelser och kommentarer är ett resultat av vår analys och en intervju utförd 2019-03-19. Inför intervjun överlämnade vi exempel på leverantörsidentiteter där vi funnit brister och/eller behövde kompletterande information för vår bedömning.

3.1.1 Leverantörer förekommande på varningslistorna från Svensk handel och Förenade bolag

Vi finner i leverantörsregistret sammanlagt 19 leverantörsidentiteter¹⁰ representerande 18 juridiska personer. De förekommer på den ena eller på båda varningslistorna. Varningslistor som är tillgängliga på Svensk handels och Förenade bolags sajter. Vi gör följande iakttagelser:

- En krediterad utbetalning är gjord under 2018.

⁹ Lugnet i Falun AB

¹⁰ Samma juridiska person är upplagd fler än en gång. Vanligaste anledningen är att utbetalning sker till olika gironummer.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

- Anledningen till att leverantörerna finns registrerade är att de i varierande omfattning betalats mellan åren 2010/2012 till 2017.
- Alla identiteterna var vid analystillfället passivmarkerade¹¹ och/eller betalnings-spärrade¹²

3.1.2 Leverantörer som saknar registrering för F-skatt, mervärdesskatt och/eller som arbetsgivare.

Kommunen förlitar sig i stor utsträckning på de uppgifter de få från tjänsteleverantören Inyett¹³. När en ny leverantör är aktuell för betalning ska den enligt ekonomienhetens rutiner kontrolleras. Varje användare inom ekonomienheten har tillgång till tjänsten. Kontrollen omfattar om betalningsmottagaren är momsregistrerad, registrerad för F-skatt och om Inyett varnar för att engagera sig med bolaget. Identifieringen mot den köpta tjänsten görs vid vårt analystillfälle med betalningsmottagarens gironummer. Från Inyett köps även tjänsten som innebär att betalningsmottagarna kontrolleras innan betalning utförs.

Förändringar av leverantörens gironummer, associationsform och status¹⁴ fångas inte alltid av ekonomienhetens nuvarande rutiner vilket innebär att leverantörsidentiteten i leverantörsregistret över tid inte alltid i alla delar är korrekt registrerad. Vår analys och den gemensamma uppföljningen av den leder till följande iakttagelser:

1. Förändringar hos betalningsmottagaren noteras inte alltid av attestanterna. Ekonomienheten har tagit fram och dokumenterat instruktioner för attestanternas uppdrag. Det är förvaltningarnas ansvar att informera och utbilda attestanterna. Ekonomienheten genomför inte kontroller för att säkerställa att utbildning utförs och att instruktionerna förstås och efterlevs.
2. Det har gjorts betalningar till bankkonton. En metod som enligt uppgift succesivt kommer att avvecklas.
3. Vi noterar att felaktiga (tekniskt och logiskt) eller ofullständiga registreringsnummer¹⁵ kan registreras. Möjligheten att registrera fel och att inte ha återkommande kontroller för att upptäcka detta innebär risk för att betalningsmottagaren inte säkert kan identifieras.
4. För att få möjlighet till att över tid kontrollera namnet på leverantören är det säkrast att registrerad firma redovisas i leverantörsregistret. Det hindrar inte att "populärbenämningen" på betalningsmottagaren registreras och redovisas. Det

¹¹ Passivmarkering av en leverantörsidentitet innebär att en inkommen faktura från leverantören inte kan registreras inte konteras och inte betalas ut.

¹² Betalningsspärning innebär att en faktura kan registreras och konteras på leverantörsidentiteten men inte betalas. Funktionen är lämplig att använda vid t ex tvist om betalning.

¹³ Inyett beskriver sig som ett tjänsteföretag som bland annat erbjuder sina kunder att uppmärksamma de på felaktiga betalningar, dubbelbetalningar, bluffakturor, avvikande betalningsmönster, interna och externa bedrägerier och leverantörer som inte uppfyller kundunikas krav.

¹⁴ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

¹⁵ Ett registreringsnummer ska vara ett tekniskt och logiskt korrekt nummer så som ett organisationsnummer, personnummer eller ett annat svenskt registreringsnummer som godkänns av Skatteverket.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

ska över tid inte råda tvekan om det är korrekt registreringsnummer eller hos Bolagsverket registrerad firma som är registrerat i leverantörsregistret.

5. När betalningar till betalningsmottagaren styrs om till factoringbolag passiviser-
as inte alltid den tidigare identiteten.

Att enbart använda ett gironummer (oftast ett bankgironummer) som enda underlag för identifikation är inte en helt säker metod. Ett i alla delar korrekt registreringsnummer¹⁶ krävs för detta. En kombination av de två metoderna är att föredra. Enligt uppgift så kommer kommunen under hösten 2019 att ha möjlighet att göra samtidig kontroll med både registrerings- och gironummer. Det genom en uppdatering av det ekonomisystem som kommunen använder.

3.1.3 Internkontrollen

Enligt uppgift arbetar inte ekonomiansvariga i något sammanhang aktivt med leveran-
törsregistret som underlag.

3.1.4 Svar på revisionsfrågorna, kommentarer och rekommendationer

- I kommunens leverantörsregister finns näringsdrivande leverantörer registrer-
ade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa. De är
identifierade som sådana samt spärrade för kontering och betalning. Netto har
ingen leverantör förekommande på varningslistorna betalats under 2018.
Kommunen köper externt sammanställd information för att förhindra att oseri-
ösa leverantörer betalas.
- Risk kan inte uteslutas för att leverantörer utanför eller på väg att kvalificera sig
för varningslistorna betalas då analysen visar att det inte utförs regelbunden
registervård av leverantörsregistret.
- Leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts inte i internkontroll-
arbetet?

Med underlag av korrekta registreringsnummer har ekonomienheten möjlighet att en-
kelt och effektivt löpande identifiera alla oseriösa leverantörer inte endast de som före-
kommer på varningslistor. En metod att undersöka nyttan av är Skatteverkets tjänst för
statliga och kommunala myndigheter, *"Förfrågan företagsuppgifter – utlämnande av
offentliga uppgifter om företag"*. Metoden är i princip gratis och lämplig att använda för
registervårdande insatser.

¹⁶ Ett registreringsnummer ska vara ett tekniskt och logiskt korrekt nummer så som ett organisations-
nummer, personnummer eller ett annat svenskt registreringsnummer som godkänns av Skatteverket.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

3.2 LUFAB

Följande iakttagelser och kommentarer är ett resultat av vår analys och en intervju utförd 2019-04-05. Inför intervjun överlämnade vi exempel på leverantörsidentiteter där vi funnit brister och/eller behövde kompletterande information för vår bedömning.

3.2.1 Leverantörer förekommande på varningslistorna från Svensk handel och Förenade bolag

Vi finner i leverantörsregistret sammanlagt 3 leverantörsidentiteter¹⁷ representerande 2 juridiska personer. De förekommer på den ena eller på båda varningslistorna. Varningslistor som är tillgängliga på Svensk handels och Förenade bolags sajter. Vi gör följande iakttagelser:

- Ingen utbetalning till varningslistade betalningsmottagare är gjord under 2018.
- Anledningen till att leverantörerna finns registrerade är att de i varierande omfattning betalats från åren innan och under 2012.
- Ingen av identiteterna var vid analystillfället passivmarkerade¹⁸ och/eller betalningsspärrade¹⁹.

3.2.2 Leverantörer som saknar registrering för F-skatt, mervärdesskatt och/eller som arbetsgivare.

LUFAB förlitar sig uteslutande på egna rutiner och köper inga tjänster från externa leverantörer. När en ny leverantör är aktuell för betalning kontrolleras den efter ekonomienhetens rutiner. Kontrollen omfattar om betalningsmottagaren är momsregistrerad och registrerad för F-skatt.

Förändringar av leverantörens gironummer, associationsform och status²⁰fångas inte alltid av nuvarande rutiner vilket innebär att leverantörsidentiteten i leverantörsregistret över tid inte alltid i alla delar är korrekt registrerad. Vår analys och den gemensamma uppföljningen av den leder till följande iakttagelser:

1. Inte någon leverantörsidentitet var vid analystillfället passivmarkerade och/eller betalningsspärrad i leverantörsregistret. Attestanterna har därmed inget stöd med att identifiera leverantörsidentiteter dit betalning inte ska ske.
2. Det har gjorts betalning till bankkonton. En metod som enligt uppgift inte är tillåten. Ska enligt uppgift åtgärdas.

¹⁷ Samma juridiska person är upplagd fler än en gång. Vanligaste anledningen är att utbetalning sker till olika gironummer.

¹⁸ Passivmarkering av en leverantörsidentitet innebär att en inkommen faktura från leverantören inte kan registreras inte konteras och inte betalas ut.

¹⁹ Betalningsspärning innebär att en faktura kan registreras och konteras på leverantörsidentiteten men inte betalas. Funktion är lämplig att använda vid t ex tvist om betalning.

²⁰ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

3. Vi noterar att felaktiga (tekniskt och logiskt) eller ofullständiga registreringsnummer²¹ kan registreras. Möjligheten att registrera fel och att inte ha återkommande kontroller för att upptäcka detta innebär risk för att betalningsmottagaren inte säkert kan identifieras.
4. För att få möjlighet till att över tid kontrollera namnet på leverantören är det säkrast att registrerad firma redovisas i leverantörsregistret. Det hindrar inte att "populärbenämningen" på betalningsmottagaren registreras och redovisas. Det ska över tid inte råda tvekan om det är korrekt registreringsnummer eller hos Bolagsverket registrerad firma som är registrerat i leverantörsregistret.

Att enbart använda ett gironummer (oftast ett bankgironummer) som enda underlag för identifikation är inte en helt säker metod. Ett i alla delar korrekt registreringsnummer krävs för detta. En kombination av de två metoderna är att föredra.

3.2.3 Internkontrollen

Enligt uppgift arbetar inte ekonomiansvariga i något sammanhang aktivt med leverantörsregistret som underlag.

3.2.4 Svar på revisionsfrågorna, kommentarer och rekommendationer

- I LUFAB: s leverantörsregister finns näringsdrivande leverantörer registrerade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa. De var vid analystillfället inte identifierade som sådana och därmed spärrade för kontering och betalning. Ingen av leverantörerna förekommande på varningslistorna har betalats under 2018. LUFAB köper inte externt sammanställd information för att förhindra att oseriösa leverantörer betalas.
- Risk kan inte uteslutas för att leverantörer utanför eller på väg att kvalificera sig för varningslistorna betalas då det inte utförs regelbunden registervård av leverantörsregistret.
- Leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts inte i internkontrollarbetet?

Med underlag av korrekta registreringsnummer har bolaget möjlighet att enkelt och effektivt löpande identifiera alla oseriösa leverantörer inte endast de som förekommer på varningslistor. En metod att undersöka nyttan av är Skatteverkets tjänst för statliga och kommunala myndigheter, *"Förfrågan företagsuppgifter – utlämnande av offentliga uppgifter om företag"*. Metoden är i princip gratis och lämplig att använda för registervårdande insatser. Enligt uppgift så planerar bolaget att tertiälvís utföra registervårdande insatser.

²¹ Ett registreringsnummer ska vara ett tekniskt och logiskt korrekt nummer så som ett organisationsnummer, personnummer eller ett annat svenskt registreringsnummer som godkänns av Skatteverket.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

3.3 Falu Energi & Vatten AB och Falu Elnät AB

Följande iakttagelser och kommentarer är ett resultat av vår analys och en intervju utförd 2019-03-21. Inför intervjun överlämnade vi exempel på leverantörsidentiteter där vi funnit brister och/eller behövde kompletterande information för vår bedömning.

3.3.1 Leverantörer förekommande på varningslistorna från Svensk handel och Förenade bolag

Vi finner i leverantörsregistret sammanlagt 4 leverantörsidentiteter²² representerande 4 juridiska personer. De förekommer på den ena eller på båda varningslistorna. Varningslistor som är tillgängliga på Svensk handels och Förenade bolags sajter. Vi gör följande iakttagelser:

- Leverantörerna är inte betalade under 2018.
- Anledningen till att leverantörerna finns registrerade är att för två leverantörer har det inkommit fakturor som annullerats under 2018. De övriga två har avslutats och passivmarkerats²³ 2014 och 2017.
- Alla identiteterna var vid analystillfället passivmarkerade.

3.3.2 Leverantörer som saknar registrering för F-skatt, mervärdesskatt och/eller som arbetsgivare.

Bolagen förlitar sig i stor utsträckning på de uppgifter de får från tjänsteleverantören Inyett²⁴. När en ny leverantör är aktuell för betalning ska den enligt rutinerna kontrolleras. Alla ekonomer har tillgång till tjänsten. Kontrollen omfattar om betalningsmottagaren är momsregistrerad, registrerad för F-skatt och om Inyett varnar för att engagera sig med bolaget. Identifieringen mot den köpta tjänsten görs vid vårt analystillfälle med betalningsmottagarens gironummer. Från Inyett köps även tjänsten som innebär att betalningsmottagarna kontrolleras innan betalning utförs.

Förändringar av leverantörens gironummer, associationsform och status²⁵ fångas inte alltid av nuvarande rutiner vilket innebär att leverantörsidentiteten i leverantörsregistret över tid inte alltid i alla delar är korrekt registrerad. Vår analys och den gemensamma uppföljningen av den leder till följande iakttagelser:

1. Betalningsspärr används inte. Betalningsmottagare i leverantörsregistret kategoriseras endera aktiv eller är passivmarkerade eller avslutade som bolaget benämner dem.

²² Samma juridiska person är upplagd fler än en gång. Vanligaste anledningen är att utbetalning sker till olika gironummer.

²³ Passivmarkering av en leverantörsidentitet innebär att en inkommen faktura från leverantören inte kan registreras inte konteras och inte betalas ut.

²⁴ Inyett beskriver sig som ett tjänsteföretag som bland annat erbjuder sina kunder att uppmärksamma de på felaktiga betalningar, dubbelbetalningar, bluffakturor, avvikande betalmönster, interna och externa bedrägerier och leverantörer som inte uppfyller kundunika krav.

²⁵ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

2. De generella iakttagelserna samt exempel på brister vad gäller att leverantörer inte är registrerade för mervärdesskatt, som arbetsgivare samt F-skatt indikerar ett behov av registervård. Ansvariga överväger att anlita Inyett för att åtgärda detta. Vi lämnar alternativ/komplettering till en sådan åtgärd i våra rekommendationer nedan.
3. Vi finner exempel på att leverantörsidentitetens registreringsnummer²⁶ indikerar annat namn på betalningsmottagaren än vad som registrerats. En anledning till detta är att egna kontroller görs mot bankgirot istället för mot Bolagsverket. Det redovisas insikt om att detta är en osäker kontrollmetod.
4. För att få möjlighet till att över tid kontrollera namnet på leverantören är det säkrast att registrerad firma redovisas i leverantörsregistret. Det hindrar inte att "populärbenämningen" på betalningsmottagaren registreras och redovisas. Det ska över tid inte uppstå tvekan om det är registreringsnumret eller hos Bolagsverket registrerad firma som är korrekt.
5. Vi finner exempel på att samma betalningsmottagare läggs upp och betalas med fler än en identitet. Anledning tycks vara att både bolaget (firman) och en bifirma²⁷ betraktas vara två olika leverantörer.
6. Vi finner exempel på leverantörer upplagda vid systemstart 2008 som inte används och inte passiviserats. Ekonomerna kan inte se leverantörsidentiteten i systemets användargränssnitt. Enligt uppgift kan inte den exemplifierade leverantören användas för betalning. Vi har gjort identifikationen genom tabellutdrag ur databasen. Det bör säkerställas att det inte finns fler för användarna "dolda" leverantörer som på något sätt kan användas för utbetalning.
7. Vi noterar att felaktiga (tekniskt och logiskt) eller ofullständiga registreringsnummer kan registreras. Möjligheten att registrera fel och att inte ha återkommande kontroller för att upptäcka detta innebär risk för att betalningsmottagaren inte säkert kan identifieras.
8. När betalningar till betalningsmottagaren styrs om till factoringbolag passiviserar inte alltid den tidigare identiteten.

3.3.3 Internkontrollen

Enligt uppgift arbetar inte ekonomiansvariga i något sammanhang aktivt med leverantörsregistret som underlag.

3.3.4 Svar på revisionsfrågorna, kommentarer och rekommendationer

- I bolagens leverantörsregister finns näringsdrivande leverantörer registrerade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa. De är även identifierade som sådana passiviserade. Ingen leverantör förekommande på

²⁶ Ett registreringsnummer ska vara ett tekniskt och logiskt korrekt nummer så som ett organisationsnummer, personnummer eller ett annat svenskt registreringsnummer som godkänns av Skatteverket.

²⁷ Bifirma är ett namn som används för en avgränsad del av den näringsverksamhet en näringsdrivande association bedriver.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmanrevision

2019-05-10

varningslistorna har betalats under 2018. Bolaget köper externt sammanställd information för att förhindra att oseriösa leverantörer betalas.

- Risk kan inte uteslutas för att leverantörer utanför eller på väg att kvalificera sig för varningslistorna betalas då det inte utförs regelbunden registervård av leverantörsregistret.
- Leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts inte i internkontrollarbetet?

Med underlag av korrekta registreringsnummer har bolaget möjlighet att enkelt och effektivt löpande identifiera alla oseriösa leverantörer inte endast de som förekommer på varningslistor. En metod att undersöka nyttan av är Skatteverkets tjänst för statliga och kommunala myndigheter, *"Förfrågan företagsuppgifter – utlämnande av offentliga uppgifter om företag"*. Metoden är i princip gratis och lämplig att använda för registervårdande insatser.

3.4 KopparStaden AB

Följande iakttagelser och kommentarer är ett resultat av vår analys och en intervju utförd 2019-03-12. Inför intervjun överlämnade vi exempel på leverantörsidentiteter där vi funnit brister och/eller behövde kompletterande information för vår bedömning.

3.4.1 Leverantörer förekommande på varningslistorna från Svensk handel och Förenade bolag

Vi finner i leverantörsregistret sammanlagt 3 leverantörsidentiteter²⁸ representerande 3 juridiska personer. De förekommer på den ena eller på båda varningslistorna. Varningslistor som är tillgängliga på Svensk handels och Förenade bolags sajter. Vi gör följande iakttagelser:

- Leverantörerna är inte betalde under 2018.
- Anledningen till att leverantörerna finns registrerade är att för två leverantörer har det förekommit betalningar 2004 och 2007. Det tredje bolaget har aldrig betalats. Alla tre bolag är 2018 försatta i konkurs.
- Alla identiteterna var vid analystillfället passivmarkerade eller avslutade som bolaget benämner dem.

3.4.2 Leverantörer som saknar registrering för F-skatt, mervärdesskatt och/eller som arbetsgivare.

Bolaget förlitar sig uteslutande på egna rutiner och köper inga tjänster från externa leverantörer. När en ny leverantör är aktuell för betalning kontrolleras den efter ekonomienhetens rutiner. Kontrollen omfattar om betalningsmottagaren är momsregistrerad och registrerad för F-skatt.

Förändringar av leverantörens gironummer, associationsform och status²⁹fångas inte alltid av nuvarande rutiner vilket innebär att leverantörsidentiteten i leverantörsregistret över tid inte alltid i alla delar är korrekt registrerad. Vår analys och den gemensamma uppföljningen av den leder till följande iakttagelser:

1. Vi finner exempel på att registrerat organisationsnummer indikerar annan betalningsmottagare (annat namn) än vad som registrerats. De exempel vi redovisar uppges åtgärdade. För att få möjlighet till att över tid kontrollera namnet på leverantören är det säkrast att registrerad firma redovisas i leverantörsregistret. Det hindrar inte att "populärbenämningen" på betalningsmottagaren registreras och redovisas. Det ska över tid inte uppstå tvekan om det är organisationsnumret eller hos Bolagsverket registrerad firma som är korrekt.

²⁸ Samma juridiska person är upplagd fler än en gång. Vanligaste anledningen är att utbetalning sker till olika gironummer.

²⁹ Med status menas här händelser så som fusion, delning, likvidation, konkurs eller när registrerat företagsnamn överförs till ett annat företag. Vissa statusförändringar kan vara omgärdad av sekretess.

Falu kommun inklusive utvalda bolag

Betalas oseriösa leverantörer?

Rapport kommunrevision samt lekmannarevision

2019-05-10

2. De generella iakttagelserna samt exempel på brister i identifikationen av betalningsmottagarna indikerar ett behov av registervård oftare än den som blir utförd i samband den årliga avstämningen mot bolagets avtalsregister.

3.4.3 Internkontrollen

Inom avgränsningen för denna granskning arbetar inte ekonomiansvariga aktivt med leverantörsregistret som underlag. Uppföljning och kontroll av nya och ett urval av äldre leverantörer görs dock av inköpsansvariga.

3.4.4 Svar på revisionsfrågorna, kommentarer och rekommendationer

- I bolagets leverantörsregister finns näringsdrivande leverantörer registrerade som enligt allmänt tillgängliga varningslistor bedöms som oseriösa. De är även identifierade som sådana passiviserade. Ingen leverantör förekommande på varningslistorna har betalats under 2018. Bolaget köper ingen externt sammanställd information för att förhindra att oseriösa leverantörer betalas.
- Risk kan inte uteslutas för att leverantörer utanför eller på väg att kvalificera sig för varningslistorna betalas då det inte utförs regelbunden registervård av leverantörsregistret.
- Leverantörsdata avseende oseriösa leverantörer använts inte i internkontrollarbetet?

Med underlag av korrekta registreringsnummer har bolaget möjlighet att enkelt och effektivt löpande identifiera alla oseriösa leverantörer inte endast de som förekommer på varningslistor. En metod att undersöka nyttan av är Skatteverkets tjänst för statliga och kommunala myndigheter, *"Förfrågan företagsuppgifter – utlämnande av offentliga uppgifter om företag"*. Metoden är i princip gratis och lämplig att använda för registervårdande insatser.

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.